Зберагчы і Паўлічыць
Дзедзіч
ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ
№8 (77) • ЛІСТАПАД 2012

Увага!

"Дзедзіч" запрашае адзначыць Новы год у Залессі. Будзе весела і цікава. Чытайце дэталі ў наступным нумары.

БОТАН-ПАТИ
ДЛЯ НЕ САМЫХ ПРИМЕРНЫХ

17 ноября этого года молодые люди решили отпраздновать День студента, для чего, приложив немало усилий, организовали оригинальную вечеринку для себя и своих друзей. Но закончилось всё не очень позитивно.

Информацию о том, что произошло на самом деле 17 ноября в оздоровительном лагере «Орлёнок», сложно назвать однозначной. Официальная версия сильно отличается от того, что рассказывают сами участники вечеринки.

Официальная версия (Источник: virtual.brest.by, информация получена от Управления по наркоконтролю и противодействию торговле людьми): «В одном из помещений оздоровительного центра находились приспособления для употребления наркотических средств и психотропных веществ, сделанные из подручных средств. В ходе опросов присутствующие поясняли, что каждый желающий на вечеринке мог подойти и употребить наркотические средства, которые он принес или приобрести у гр-на «Е». При проведении выборочных личных обысков у одного из ди-джеев гр-на «Д», ранее судимого по ч. 1 ст. 328 УК РБ (незаконный оборот наркотических средств) обнаружены и изъяты: гашиш, марихуана, а у гр-на «К» - марихуана.

В ходе отработки изъято 16 литров спиртосодержащей жидкости, находящейся в полимерных 5 литровых бутылках (по факту незаконного приобретения и распространения проводится проверка Жабинковским РОВД). Из объяснения одного из организаторов дискотеки всего было закуплено 50 литров такой спиртосодержащей жидкости».

В свою очередь, участники вечеринки в своей группе в социальной сети «Вконтакте» говорят совсем о другом - о том, что наркотические средства вовсе не были в свободном доступе и о том, что не все данные, обнародованные официальными службами, правда. Вместе с тем, студенты не отрицают того, что у них был алкоголь и громкая музыка - и в этом нет ничего плохого. Кроме того, участники группы в соцсети позиционируют себя как активных граждан, например, организуют акции по уборке леса.

В заключение хочется добавить, что поддерживать такой способ свободного времяпрепровождения всё же не стоит. Однако совершеннолетние граждане, которые не нарушают закон, имеют право отдыхать, как им хочется.

Фота: vk.com/club44315946

Фота: virtual.brest.by

А из-за нескольких людей, которые по своей собственной инициативе пришли с марихуаной (не самым страшным наркотиком, кстати) не стоит портить праздник всем и срывать красивое и оригинальное мероприятие.

В любом брестском ночном клубе абсолютно похожая атмосфера. И та же самая марихуана в свободном доступе.

Но там рейды почему-то не проводят.

Видимо, подоплекой этого рейда стала «борьба за клиента», когда ночные клубы монополизируют право на оказание развлекательно-алкогольных услуг и не будут терпеть конкурентов даже в виде частных лиц, которые решили сами организовать свой отдых.

dzedzich.org

У НУМАРЫ:

АДНЫМ РАДКОМ

SOUTH PARK - СЕРЫЯ ПРА БЕЛАРУСЬ

Вядомыя на ўвесь свет школьнікі надзелі бранзалецікі ў падтрымку беларускіх калгаснікаў, якія «змагаюцца з урадам», а Ісус заклікаў вызваліць Pussy Riot.

13-я серыя 16-га сезона South Park выйшла (па беларускім часе) уночы на 1 лістапада. Яна пачынаецца з таго, што расчараваныя ў хрысціянстве амерыканцы здымаюць з рук бранзалецікі з літарамі W.W.J.D., якія пазначаюць пытанне What would Jesus do? (Што зрабіў бы Ісус?). У Злучаных Штатах гэтыя бранзалецікі вельмі папулярныя.

Адзін з галоўных персанажаў мульціка, Стэн, адмаўляецца здымаць бранзалецік. Яго запрашаюць у тэлешоў, дзе ён выслухвае абсурдную крытыку за тое, што мае нахабства не трымацца агульнай думкі.

У школе Стэн заўважае, што іншы навучэнец, Батэрс, таксама носіць на руцэ бранзалецік.

“Гэта дапамагае мне не забываць пра спачуванне да людзей, - тлумачыць Батэрс. - Мяне сапраўды ўзрушыла, калі я пабачыў на Youtube, як змагаюцца фермеры ў Беларусі”.

“Фермеры… Дзе?” - перапытвае Стэн.

На экране з’яўляюцца “кадры з Youtube”: два бульдозеры стаяць насупраць купкі людзей, за спінамі якіх бачныя градкі з капустай.

“Смачна есці [і далей неразборліва]”, - кажа “беларускім фермерам” адзін з бульдозерыстаў (за яго спінай бачны сярэдневечны замак). На экране ў гэты час бачныя субтытры: “This land is no longer yours!” (“Гэтая зямля больш не ваша!”)

Аднак людзі не сыходзяць, бо пакляліся “стаяць на зямлі, як той хлопец у ЗША, які не зняў бранзалецік з рукі”.

Паводле: euroradio.fm

СТУДЭНТКА-ЗАВОЧНІЦА

ТЫПОВЫ БЕЛАРУСКІ СТУДЭНТ

Тыповы беларускі студэнт — гэта студэнтка-завочніца эканамічнага факультэта сталічнай ВНУ.

За кошт дзяржавы навучаецца толькі траціна студэнтаў, астатнія ў сярэднім плацяць $2500 за год.

Галоўная бяда беларускіх студэнтаў — малая колькасць бясплатных месцаў ва ўніверсітэтах. Толькі кожны трэці студэнт не плаціць за адукацыю.

Пры гэтым, тая траціна бясплатнікаў так ці інакш пасля навучання мусіць адпрацаваць па прымусовым размеркаванні.

Платнікам таксама нявесела: калі верыць аналітыкам з АНТ, у сярэднім штогод ім даводзіцца сплачваць за адукацыю каля $2500. Апошнія паўтары гады запомняцца шалёным ростам адукацыйных коштаў. Нядаўні здарыўся 1 верасня 2012.

Колькасць студэнтаў завочных аддзяленняў за апошнія гады ўпершыню перавысіла колькасць студэнтаў дзённага. Сімвалічна, што адбылося гэта ў разгар кампаніі Мінадукацыі і Мінабароны па «барацьбе» з завочнікамі.

У мінулым навучальным годзе (па цяперашнім статыстыкі яшчэ няма) у Беларусі на завочным вучылася прыкладна на тры тысячы болей студэнтаў, чым на дзённым.

Гэта рэкордная лічба для завочнага. Прынамсі, для апошніх дзесяці гадоў. З 2006 па 2008 год дзённікі ва ўніверсітэтах таксама заставаліся ў меншасці, аднак не такой яўнай.

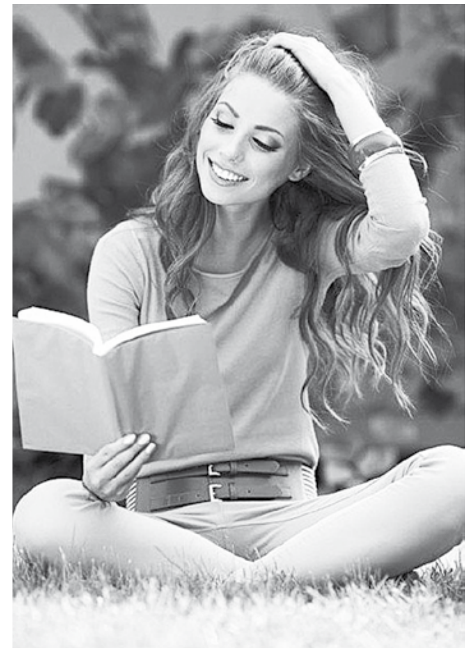
Намеснік міністра адукацыі Аляксандр Жук ужо не першы год марыць аб скарачэнні колькасці студэнтаў завочнага. Але мары пакуль застаюцца марамі.

Лічбы дазваляюць «вывесці» сярэдняга беларускага студэнта. Паколькі больш за палову ўсіх студэнтаў (53%) навучаюцца ў сталічных ВНУ, а амаль 60% студэнтаў — дзяўчыны, то сярэдні беларускі студэнт зусім не студэнт, а студэнтка. Да таго ж «сталічная». І ўзрост яе наўрад ці будзе значна перавышаць 24 гады.

Папярэднія 15 гадоў, пра якія Нацыянальны статыстычны камітэт Беларусі публікаваў дадзеныя, колькасць студэнтаў толькі расла.

Але сёлета набор аказаўся значна меншым. У выніку замест мінулагодняй лічбы ў 442 тыс. студэнтаў у краіне засталося «толькі» 430 тысячаў, кажуць статыстыкі.

Такое нечаканае падзенне звязанае найперш з дэмаграфічнымі праблемамі: маленькіх беларусаў у 90-х і ў 80-х з’явілася розная колькасць. Цяпер у

Мінадукацыі ламаюць галаву, як вярнуць студэнтаў у аўдыторыі: усё ж які-ніякі прыбытак.

Пакуль адзінае рашэнне, якое прыдумалі, — кампенсаваць страты за кошт замежнікаў. Але тыя ў нашу краіну не плывуць. Цяпер замежныя студэнты складаюць каля 2% ад беларускага студэнцтва.

Беларускія студэнты неверагодна любяць эканоміку і права: каля 180 тысячаў чалавек вучацца на спецыяльнасцях юрыдычнага ці эканамічнага профілю.

На другім месцы па папулярнасці — будаўнічыя і архітэктурныя спецыяльнасці. А вось да працы ў службах бяспекі ў нас цяпер рыхтуюць толькі 9 тысячаў чалавек.

Міністр адукацыі аднойчы пагражаў нават запатрабаваць ад студэнтаў-эканамістаў выплаты дзяржаве 100% кошту за адукацыю (чаму астатнія дагэтуль не плацяць 100%, і хто вылічвае гэтыя 100%, чыноўнікі так і не патлумачылі).

generation.by

АРМИЯ РБ
ГЛАЗАМИ РЯДОВОГО СОЛДАТА

Итак, возьмем для примера молодого человека призывного возраста, который, будучи истинным патриотом своей страны, стремится отдать свой долг Родине. И с этим патриотическим настроением он и идет служить в Вооруженные Силы Республики Беларусь.

Мы постоянно видим в газетах чистенькие и ухоженные казармы, тренажерные залы, огромные светлые столовые с блюдами, которые сделали бы честь лучшему ресторану. Мы видим бойцов ССО с новейшим снаряжением и оружием. Мы видим соревнования, занятия на стрельбищах и полигонах, прыжки с парашютами, грозную военную технику самого новейшего образца. Да, это тоже имеет место быть. Но чего же мы не видим?

Возьмем для примера воинскую часть, дислоцирующуюся в Минском гарнизоне, в которой автор имел честь провести полтора беззаботных и веселых года.

День начинается с подъема. За семь минут нужно встать, одеться, обуться, сходить в туалет, построиться и бежать на зарядку. Закалка, да. Хуже то, что работает один унитаз на семьдесят человек, так что с первых дней развивается способность бегать по три километра с полным мочевым пузырем.

После зарядки и до завтрака солдаты наводят порядок. Это означает, что нужно заправить кровати, отбить кантики на одеялах и подушках (с помощью двух досточек придать им форму параллелепипедов), выровнять полосы на одеялах под нитку, а со временем - на глаз, выровнять все дужки кроватей (причем только одну их сторону, потому что кровати старые и кривые, и две стороны выровнять невозможно), помыть пол (тряпок нет, два ведра и одна швабра на семьдесят человек), умыться и побриться (не забываем про четыре-шесть раковин на семьдесят человек).

За порядком следят асолютно все командиры и начальники, включая высших офицеров и жестоко карают за любое нарушение этого самого порядка. Все это очень сильно развивает боевые навыки и поднимает боевой дух белорусского солдата.

Следующим идет завтрак. Каша ячневая/пшенная/овсяная, из мясного - полторы бумажных сосиски, колбаса вареная жареная (звучит странно, но так написано даже в меню), иногда тушенка. Батон с маслом, что-то вроде чая.

После завтрака следуют получасовые утренние занятия, в зависимости от дня недели. В основном, это выслушивание полусонного ответственного офицера, который зачитывает самые интересные места из газеты двухмесячной давности, либо снимание и одевание костюма химзащиты на время.

Далее следует внутренний развод батальона или роты. В принципе, это просто построение, на котором командир роты или батальона доносит до подчиненных задачи на день, обьявляет благодарности или взыскания либо просто шутит.

После развода внутреннего начинается развод в масштабах воинской части, который отличается от внутреннего лишь тем, что проходит на открытом воздухе в любую погоду, да командиром части, который шутит обычно ещё больше.

Далее по расписанию следуют учебные занятия, но до них дело доходит только в дни проверок.

Для солдата наступает, собственно, сама служба - он идет РАБОТАТЬ. Осенью он гребет и подметает листья, зимой он убирает снег. Весной и летом вроде бы листьев и снега нет, но предприимчивый командир ставит задачу перекопать всю территорию части под лопату и посеять там заново траву (пырей), вынести из склада все самые тяжелые и неудобные для носки вещи, пересчитать и занести их обратно, разломать беседку и построить на ее месте беседку, разобрать забор из бетонных плит и сложить их где-нибудь подальше, дабы через полгода можно было бы сделать из них новый забор... Продолжать можно до бесконечности: умы командиров и начальников очень горазды на всякого рода идеи.

Часов в шесть вечера, когда офицеры уходят домой, солдату по распорядку дня можно было бы и немного отдохнуть, но вот беда - есть ещё ответственный по части офицер, который должен показать командиру, какой он преданный и инициативный подчиненный. Возникает срочная необходимость прополки бордюров в автопарке и подметания территории перед воротами, за которыми стоит техника, законсервированная на случай войны.

После ужина солдаты иногда не работают. Бывают даже дни, когда они просто занимаются, чем хотят, но в основном они тренируются наводить порядок, ведь с утра они делают это очень медленно.

Позже начинается вечерняя прогулка, где солдат может как следует попеть. Солдаты постоянно должны идти с песней, причем если они поют тихо, то их возвращают обратно и заставляют петь лучше и громче. На вечерней прогулке каждый должен петь лучше и громче другого, вот солдаты ходят по небольшому плацу и поют в течении двадцати минут.

После прогулки солдаты рассаживаются и тридцать минут смотрят «Панораму» по телевидению.

После «Панорамы» начинается вечерняя поверка личного состава, все на месте, никто не убежал и не потерялся. Поверка заканчивается, солдаты умываются, чистят зубы и ложатся спать. Отбой.

Автор умышленно не рассказал о суточных нарядах, в которых солдаты проводят 30-50% своего времени, ибо человеку психически нормальному этой информации не понять. Автор лишь напишет, что дневальный по роте, основной задачей которого является защита комнаты для хранения оружия, 17-20 часов проводит, моя и подметая полы и натирая до блеска медные краны в умывальнике.

Паводле: narodny.by

АДНЫМ РАДКОМ

СТУДЭНТАМ НЕЛЬГА СКАРДЗІЦЦА НА ХОЛАД

У канцы кастрычніка салігорскія студэнты даслалі на гарачую лінію партала TUT.by ліст, у якім скардзіліся на адсутнасць ацяплення ў аўдыторыях каледжу.

Навучэнцы літаральна замярзалі на занятках. Інфармацыя пра салігорскую моладзь разляцелася па ўсім байнэце, і адміністрацыя навучальнай установы адразу “дала цяпло”. Каб згасіць пратэстныя настроі, кіраўніцтва каледжу ўзялося за пошукі аўтараў скаргі.

Зрэшты, ацяпленне ў каледжы пратрымалася літаральна пару дзён, пасля чаго зноўку было адключана. Пры гэтым апранаць курткі ў памяшканнях каледжу не дазваляецца. Больш за тое, пра адсутнасць ацяплення ў будынку студэнтам забаранілі паведамляць нават бацькам. Што да аўтараў скаргі, дык знайсці іх ў адміністрацыі не атрымалася. Пошукі скончыліся запужваннямі ды пагрозамі.

Апошнія факты выклікаюць у праваабаронцаў асаблівую заклапочанасць. Па сутнасці, гэткае стаўленне да навучэнцаў можна разглядаць як катаванне. Студэнтам наўмысна прычыняюць фізічныя пакуты, каб пакараць за ліст на TUT.by. Пры гэтым моладзь запужваюць ды прымушаюць да маўчання.

spring96.org

У БЕРАСЦІ НЕВЯДОМЫ ГРАФІЦІСТ УПРЫГОЖВАЕ ДАМЫ «ПАД ЗНОС»

На вулічнай галерэі суседзяць класічныя графіці, наіўны жывапіс і партрэты.

Упрыгожванні з'яўляюцца на дамах “польскага часу” па вуліцах 17 Верасня і Астроўскага. З іх ужо некалькі гадоў таму адсялілі жыхароў. Будынкі стаяць у непрывабным стане, з разбітымі шыбамі ды адчыненымі дзвярыма.

Сярод графіці ёсць забаўныя птушкі, сабакі і нават вусень з беларускім арнаментам. Ніхто з насельнікаў бліжніх дамоў не ведае пра аўтара гэтай часовай галерэі. Праўда, некаторыя з твораў ужо замалявалі адпаведныя службы.

Паводле: euroradio.by

К КОМУ НЕТЕРПИМЫ ТОЛЕРАНТНЫЕ БЕЛОРУСЫ?

16 ноября мир отмечает День терпимости или толерантности. Могут ли белорусы назвать его национальным праздником и какова толерантность по-белорусски — политолог, гей и писательница ищут ответ на этот вопрос.

БЕЛОРУСЫ РАЗНЫЕ, КАК И ВСЕ ЛЮДИ

Институт экономики и мира (The Institute for Economics and Peace) е жегодно представляет «Рейтинг миролюбия стран мира» (Global Peace Index 2012). Беларусь по Индексу миролюбия оказалась на 109 месте из 158. Для сравнения: Польша находится на 24 месте, Литва — на 43-м, Украина — на 71-м, Россия — на 153-м.

Глобальный индекс миролюбия характеризует миролюбие страны, измеряя уровень насилия внутри государства и уровень агрессивности его внешней политики.

Однако нельзя утверждать, что миролюбие страны является точным отражением толерантности ее граждан.

— Мы — разные, а то, что называют духом народа, национальным менталитетом, на мой взгляд, никакого отношения к реальности не имеет. Так и толерантность нельзя отнести к естественному поведению людей. Это вопросы, связанные в целом с образованием, в том числе и гражданским, — считает директор Центра европейской трансформации Андрей Егоров.

У лидера незарегистрированного сообщества геев и лесбиянок Сергея Андросенко индекс толерантности свой.

— В моем окружении прогрессивные толерантные люди, многие из которых имеют активную жизненную позицию, — отмечает он.

Семья Сергея знает, что он гей и поддерживает его. Однако это скорее исключение, чем практика.

— Большинство людей с нетрадиционной сексуальностью боятся даже в кафе вместе посидеть, чтобы никто не узнал об их предпочтениях. В провинции это чувствуется особенно остро, — говорит Сергей Андросенко.

БЕЗРАЗЛИЧИЕ ЕСТЬ НАША ТОЛЕРАНТНОСТЬ

За спокойным нравом белорусов часто скрывается безразличие. Например, в стране есть политзаключенные, но нацию в основной массе это не волнует.

— Такое поведение не имеет никакого отношения ни к терпимости, ни к толерантности, — убежден политолог Андрей Егоров. — После выборов 2010 года некоторая часть общества была затронута событиями 19 декабря, но количество людей, способных возмутиться произошедшим, не достигло критической массы.

Гражданская позиция не проявлялось, так как большая часть граждан выбрала пассивную форму поведения.

То, что у нас принято называть толерантностью, чаще всего является безразличием, отмечает координатор офиса по правам людей с инвалидностью Сергей Дроздовский.

Люди с инвалидностью страдают от этого, как никто другой. Человеку свойственно мыслить стереотипами. Однако в Беларуси они часто приобретают характер стигмы, когда человек или часть людей получают ярлык с набором качеств какой-то социальной группы, которыми каждый из них в отдельности может и не обладать. Просто так удобно думать другой части общества. Зачем прилагать усилие, чтобы узнавать мнение другого человека, формировать к нему отношение, если проще повесить негативный ярлык? В отношении инвалидов это особенно заметно — ведь люди с инвалидностью выделяются и чисто внешне.

— Очевидно, что не предпринимаются серьезные шаги для преодоления стигматизации инвалидов и других слоев общества. Нет дискуссии, инакомыслие не поощряется, а есть желание затереть острые углы, — ставит диагноз белорусскому обществу Сергей Дроздовский.

Он также предлагает сразу отделить толерантность в значении «терпимость» от терпеливости.

— Толерантность — процесс активного выяснения и согласования мировоззрений, в отличие от пассивного терпения чужих взглядов. Речь идет о попытке понять другого человека и сформировать новую позицию, которая будет приемлемой для обеих сторон, — говорит эксперт. — Толерантность — это прерогатива гражданина, человека, ответственного за себя, свою семью и окружение. Сейчас власти формируют позиции людей терпеливых, которым много не надо, но никак не толерантных. Проблемы отношений загоняются вовнутрь, что рождает порочный круг.

Если человек чего-то не понимает, но терпит, это формирует латентную агрессивность, которая выплескивается в самый неподходящий момент, утверждают психологи.

У белорусов на бытовом уровне безразличие легко переходит в агрессию, считает Сергей Андросенко. Беларусь находится в пятерке лидеров в Европе, где предстатели ЛГБТ сообщества сталкиваются с большим количеством агрессии.

— Проблемы начинаются уже с того, как снять квартиру. Мне известно о случае, когда женщина просила отселить из общежития соседа-гомосексуалиста, который по ее мнению, по причине своей сексуальной ориентации представлял опасность для ее сына, — приводит пример Сергей Андросенко.

ЗАЧЕМ ОБЩЕСТВУ ТОЛЕРАНТНОСТЬ?

Пока говорить, что белорусы толерантнее других наций, не приходится.

— На самом деле толерантные люди в Нидерландах, Швеции. Шведы придумали даже новый термин — «критика норм» и предлагают подвергать их сомнению, чтобы в обществе было место и тем, кто находится за рамками устоявшихся норм. Для Беларуси же пока важно, чтобы люди люди избавлялись от стереотипов в отношении тех или иных категорий людей, — отмечает Сергей Андросенко.

Телеведущая, писательница Тамара Лисицкая отмечает, что не хочет рассуждать о теории толерантности, но знает, что люди нередко нуждаются в помощи, а другие им довольно часто помогают.

— А толерантность это, или нет — я практик, я живые глаза предпочитаю видеть и оценивать реальные поступки, не анализируя причины. И все же в основном нетерпимость в обществе проявляется к «не таким» — инвалидам, старикам, — считает Тамара Лисицкая. — Это не из жестокости, а из-за отсутствия информации и какого-то отростка в районе души. Он-то природой предусмотрен, но его надо развивать с детства.

Толерантность необходима обществу, так как является условием существования разных людей, мнений. Если люди в обществе одинаковые, жить месте несложно, но мы-то как раз разные.

— Толерантность нужна, чтоб не заниматься уничтожением друг друга, а находить формы диалога и договариваться, — резюмирует Андрей Егоров. — Толерантность позволяет обществу решать вопросы через диалог, что является нормальным и современным и к чему наша страна все еще не может придти.

САМЫЕ МИРОЛЮБИВЫЕ

Вот как выглядит Беларусь среди соседей по индексу:

101 Либерия
102 Мали
103 Шри-Ланка
104 Конго
105 Казахстан
106 Саудовская Аравия
107 Гаити
108 Камбоджа
109 Беларусь
110 Узбекистан
111 Египет
111 Сальвадор
113 Ямайка
114 Бенин
115 Армения
116 Нигер

А самой миролюбивой страной мира в этом году эксперты назвали Исландию, которая получила первое место благодаря отсутствию агрессии в мировой политике, низкому уровню внутреннего насилия, высокому уровню политической стабильности и соблюдения гражданских прав. В десятку лидеров попали также: Дания, Новая Зеландия, Канада, Япония, Австрия, Ирландия, Словения, Финляндия и Швейцария.

Паводле: zautra.by

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
МАССОВЫХ КОММУНИКАЦИЙ

Каким будет интернет через несколько лет? Какое место среди других СМИ, какое место среди других средств общения он может занять и займёт?

Интернет - это глобальная телекоммуникационная сеть информационных и вычислительных ресурсов. Это также множество компьютеров, соединенных друг с другом каналами связи, плюс набор стандартных правил, по которым они обмениваются информацией. При этом сами каналы связи, пожалуй, даже менее важны, чем правила передачи данных по ним, называемые в Интернете протоколами.

Во многих странах дальнейшее расширение доступа к Интернету лимитируется высокой стоимостью услуг связи и низкой распространенностью персональных компьютеров - как на работе, так и дома.

Из это следует, что важнейшим фактором, который будет стимулировать в будущем рост Интернета, является конкуренция на рынке доступа к информации. Традиционные каналы связи вытесняются кабельным и спутниковым телевидением, услугами местной проводной и беспроводной связи, и даже электрокомпании теперь готовы представлять пользователям доступ в Сеть. Можно ожидать, что тарифы на услуги связи будут в будущем падать из-за конкуренции.

Считается, что переломный момент в распространении технических новшеств, связанных с распространением информации, наступает, когда они привлекают интерес 10% населения. В этом случае и вся общественность начинает проявлять к ним повышенное внимание.

Именно этот процесс происходит сейчас в странах Северной Европы. На многих рынках аудитория пользователей Интернета становится более «репрезентативной» - в ней выравнивается соотношением мужчин и женщин и более широко становятся представленными различные возрастные группы.

Основой для превращения Интернета в информационную систему будущего является также прогнозируемое развитие электронной коммерции.

Банки внедряют услуги, оказываемые по Интернету, создаются все более совершенные системы проведения коммерческих и финансовых операций и их подтверждения.

Однако ко всем этим предсказаниям нужно относиться с большой осторожностью. Ни одна из исследовательских компаний не предсказывала бурный рост Интернета, несмотря на то, что необходимая для этого технология существовала и действовала в течение 20 лет. Хотя никто не сомневается, что число пользователей Интернета будет продолжать расти.

Загадывать, каким станет интернет для пользователей в долгосрочной перспективе – дело неблагодарное, да и ненужное. Давайте ограничимся краткосрочной и среднесрочной перспективами.

Итак, каким станет для нас интернет через 5 – 10 лет, как он станет развиваться? Через несколько лет Интернет будет мультимедийным и интерактивным и превратиться в основное информационное средство, куда будут включены радио, телевидение, музыка, видео и телефон с помощью специального раздела поисковой системы найти и прослушать любую композицию или посмотреть фильм. Причем это не будет пиратством, как сейчас, а наоборот — подобный способ доставки может устранить трения между производителями и потребителями.

В ближайшем будущем также произойдет расширение возможностей доступа ко Всемирной Сети.

Каждый человек, в любом месте, любой стране сможет беспрепятственно получить доступ ко всеобщей информационной сети. Сначала всеобщее распространение получат широкополосные проводные соединения, вскоре следом за ними последует массовый переход на Wi-Fi.

В Беларуси широкополосные подключения приобретают массовый характер. На белорусском сегменте начинают развиваться новые виды доступа, в том числе активно развивается мобильный Интернет.

В будущем Сеть ждут еще большие перемены, касающиеся безопасности, способов доступа, способов идентификации и поиска людей в Сети. Людей можно будет найти так же легко, как в телефонном справочнике, благодаря их однозначной идентификации.

Относительно дальнейшего развития Интернета сегодня строятся сотни различных прогнозов, но какие изменения на самом деле ожидают нас в будущем и какие технологии победят - предсказать сложно. Как бы то ни было на сегодняшний день свою жизнь без Интернета я уже не представляю.

Саша Литва

УВАГА! КОНКУРС!

ОБМЕНЯЙ ВЕЛО-ФОТО НА ЦЕННЫЙ ПРИЗ!

В рамках кампании «За вело-Брест!» проходит фотоконкурс, результатом которого будет настенный календарь на 2013-2014 с тематическими фотографиями на каждый месяц.

Пока идёт голосование за вело-ноябрь (dzedzich.org), мы принимаем фото, сделанные в ноябре!

Автор фотографии, отобранной для календаря по результатам голосования на сайте, получает ПРИЗ: флеш-накопитель 16 Гб (catalog.onliner.by) или ЛЮБОЙ ДРУГОЙ из каталога соответствующей цены. (Всего будет отобрано 12 фотографий).

Авторы фотографий, отобранных для голосования, получат в подарок календарь и фирменную продукцию кампании «За вело-Брест!»: значки, флажки, наклейки и т.д. (Всего будет награждено 60 конкурсантов).

На конкурс принимаются фотографии велосипедиста (велосипедистов) на фоне узнаваемых мест города Бреста (известные улицы, парки, здания и т.д.). Фото должно соответствовать указанному месяцу.

Конкурсная работа должна состоять из фотографии и описания места, где был сделан снимок (приветствуется небольшой рассказ об истории фотографии).

На фотографиях должны быть запечатлены велосипедист или велосипедисты на фоне узнаваемых мест города Бреста (известные улицы, парки, здания и т.д.).

Фотография должна быть сделана в период с 01.11.2012 по 30.11.2012.

Фотографии должны быть высокого качества не менее (хотя бы по одной стороне) следующих размеров: ширина 1600 px, высота 1200 px.

Работа должна быть авторской.

Сроки проведения конкурса «ВЕЛО-ДЕКАБРЬ»: с 01.12.2012 по 31.12.2012. Работы принимаются до 23.59 31.12.2012 года на адрес: vybor@tut.by с отметкой «на фотоконкурс». В письме необходимо указать фамилию, имя конкурсанта, контакты: телефон, мейл.

Сроки проведения конкурса по созданию велокалендаря: с 01.07.2012 по 30.06.2013.

dzedzich.org

“Шарики” - победитель фотоконкурса в сентябре

MEN'S FEST – 2012!

Пакуль Ляпісы збіраюць беларусаў у Літве, Лявон Вольскі і Паліна Рэспубліка — у Польшчы, клуб берасцейскага электрамеханічнага заводу, які хутчэй падобны на залю якога-небудзь палацу піянераў, прымае трэці фэст беларускай альтэрнатыўнай музыкі Men's Fest.

Акрамя ўжо традыцыйных для беларускіх рок-канцэртаў складанасцяў з гукам, складанасці былі і з наведвальнасцю, асабліва на пачатку, калі гралі вядомыя ў вузкіх колах тэхна Saint Gooseberry і на другі дзень электроншчыкі SKLF.

Добра запаліў публіку беларускамоўны Martin S., лідэр якога прапрацаваў у свой час у міліцыі.

Пытанне, чаму гурт спявае выключна па-беларуску, фронтмэн Уладзімір Боська лічыць дурным і недарэчным:

> «УСЕ ПЕРААЦЕНЬВАЮЦЬ ПРАБЛЕМУ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ. ЯНА НЕ ПАМРЭ НІКОЛІ, ЯЕ НЕЛЬГА ЗНІШЧЫЦЬ, ЯНА ЗАНАДТА МАГУТНАЯ».

Фэст працягвалі таямнічыя і лірычныя берасцейскія Landau, што імкнуцца хаваць сваё паходжанне, за імі даўно знаёмыя рокеры з «Объект».

А вось на папулярных «салодзенькіх хлопчыкаў» з The Fraiz пачаў збірацца сапраўдны натоўп і, што дзіўна, большасць была мужчынскага полу.

Наступным мусіў выступаць сталы гурт САДЪ, аднак з-за алкагольных праблем некаторых удзельнікаў гурта, выступ так і не адбыўся.

Фіналісты EMERGENZA BELARUS-2011 менчукі J-J BINGZ адыгралі надзвычай эмацыйна і драйвова. За імі пайшоў цяжкі дэзкор ад Alt+F4 і heavy ад THE STORM.

Павыступаўшы «паўсюль, дзе ёсць барабаны», цяжкія рокеры з CLAN дабраліся да Берасця і выканалі там нават крыху народных спеваў.

Завяршылі першы дзень пераможцы мінулага Men's Fest берасцейскі гурт Terrakod з прыгожым жаночым вакалам.

Рэдкія выпадкі, калі на беларускіх канцэртах альтэрнатыўнай музыкі можна зусім не пабачыць ахоўнікаў і мінімум міліцыянтаў.

У залі панавала атмасфера вялікага кватэрніку без бар'ераў паміж выканаўцамі і слухачамі: музыкі заходзілі праз агульны ўваход, а ў грымёрку мог трапіць любы ахвотны.

Менскія пазітыўныя рокеры Amaroka, хоць і спазніліся на другі дзень, але значна павесялілі публіку азадкамі і спевамі пра самы лепшы ў жыцці дзень.

Не прамінуў фэст і перспектыўны беларускамоўны «Спрат», удзельнікі якога пачыналі яшчэ студэнтамі мясцовай ВНУ, а цяпер, ужо дыпламаваныя дарожнікі ды спецыялісты па рамонце машын, ездзяць у Польшчу ды Украіну на канцэрты.

Адкрыццём фэсту можна назваць заходне-ўкраінскі андэграўндны гурт «Гуцул Каліпсо», які дагэтуль ніколі не быў у Беларусі, але надзвычай раскачаў і падагрэў публіку.

Хлопцам з актыўнай жыццёвай пазіцыяй прыйшлося ахвяраваць выбарамі ва ўкраінскі парламент, каб прыехаць у Берасце. Гуцулы, здзіўленыя нераспаўсюджаннасці беларускай мовы, падтрымліваюць намаганні па яе папулярызацыі:

> «У КОЖНАГА НАРОДА МУСІЦЬ БЫЦЬ САМАІНДЭНТЫФІКАЦЫЯ, І ЁН ПАВІННЫ ТРЫМАЦЦА СВАІХ КАРАНЁЎ. У БЕЛАРУСІ БОЛЕЙ РАСЕЙСКАЙ МОВЫ, А ВЕЛЬМІ ШКАДА. ЛЮДЗІ ЧАМУСЬЦІ ЦУРАЮЦЦА МОВЫ ЦІ ШТО», — КАЖУЦЬ УКРАІНЦЫ.

Яшчэ адных гасцей - гурт Rollik*s - можна назваць украінскім варыянтам беларускай «Сьцяны». Яны нават запісалі разам песню пра сяброўства паміж краінамі і выканалі яе.

Завершылі фэст культавыя панкі «Дай дарогу!», якім мясцовы культурны менеджар Зміцер Назараў пераклаў песню «Боли нет» на беларускую мову, але выканаць яе яны так і не наважыліся.

Men's Fest, які задумываўся дзеля развіцця беларускамоўнай альтэрнатыўнай музыкі, сёлета адбыўся са значнай колькасцю расейскамоўных гуртоў. Але двухдзённыя нон-стопы рок-музыкі вялікая рэдкасць, а ў невялікіх гарадах і пагатоў.

generation.by

«МОВА. МУЗЫКА. МАЛАДОСЦЬ»

Творчае аб'яднаньне «KAVA groups» прэзентавала фільм пра сучасных беларускіх рок-музыкантаў.

Творчае аб'яднаньне «KAVA groups» разам з аператарам Аляксандрам Крупінаю са студыі «КапканFilm» і стваральнікам культурніцкай пляцоўкі «Арт Сядзіба» Паўлам Белавусам прэзентавалі дакументальны фільм «Мова. Музыка. Маладосць».

Пра ідэю і мэты фільма распавядае адзін з аўтараў Павал Белавус:

«Ідэя фільма ўзнікла мінулай восенню, калі я арганізаваў невялікі канцэртны тур Vinsent'a па Беларусі.

Мы тады вялікім музычным складам аб'ехалі з канцэртамі Івацэвічы, Берасце, Горадню і скончылі вялікім канцэртам у Мінску.

Усе канцэрты і нашыя прыгоды ў туры здымаў Аляксандр Крупіна. Таму назбіралася шмат відэа, з якім мы спачатку не ведалі што рабіць, а пасля нарадзілася ідэя зрабіць дакументальны фільм пра творчае жыццё беларускамоўных музыкаў.

Але пастунова, калі мы ўжо пачалі прапісваць сцэнар, то ідэя трансфармавалася ў больш шырокую — зрабіць фільм, які паказвае гісторыю беларускамоўнай альтэрнатыўнай музычнай плыні ад яе зараджэння да сёння.

Таму ў выніку фільм „Мова. Музыка. Маладосць" стаў такой дакументальнай гісторыяй фармавання, развіцця і жыцця беларускамоўнай музычнай творчасці з цікавымі фактамі і незабыўнымі падзеямі».

Відэааператар Аляксандр Крупіна дадае: «Для мяне гэты дакументальны фільм — першая спроба працы ў такім жанры. Раней я здымаў збольшага толькі кліпы, таму і працаваць над фільмам было складана, бо мы не прафесіяналы, а хутчэй аматары, якія ў гэтай стужцы імкнуліся паказаць развіццё беларускамоўнай музыкі, і шматлікія дакументальныя рарытэтныя кадры і фатаздымкі 80-х і 90-х нам у гэтым дапамаглі.

І галоўнае, што, паказаўшы ўсю складанасць жыцця беларускамоўных гуртоў у Беларусі, мы скончылі фільм аптымістычным выказваннем Вінцука Вячоркі пра тое, што мы ёсць беларусы, мы нармальная творчая нацыя, мы ня толькі не горшыя, але, напэўна, і лепшыя за іншых, і тысячы гадоў будзем жыць на гэтай зямлі».

svaboda.org

СТЕПЕНЬ РЕАЛЬНОСТИ ВИРТУАЛЬНОЙ ИГРЫ

- Смотри дорогая! У меня 85 уровень! У меня есть посох Бога, копыта Дьявола, крылья Горгульи…

- Дорогой! Если ты и дальше будешь сутками играть в эту игру, то у тебя ещё будут и рога Оленя!

За последние несколько десятилетий мир изменился кардинально. Раньше мы спешили в кино, дабы увидеть нереальное в реальности; прочитать книгу ,чтобы оказаться мыслями на планете любимого героя, а сейчас можно вставить диск в дисковод и никуда не выходить. При этом получить 100% эффект виртуальной реальности.

Мир информационных технологий - это другой мир. Мир, где мы можем очутиться в любом измерении.

Стремительное развитие информационных технологий позволяет создавать технические и психологические феномены, которые получили название «виртуальная реальность».

Одним из самых впечатляющих достижений новых информационных технологий, безусловно, является возможность для человека, попавшего в виртуальный мир, не только наблюдать и переживать, но действовать самостоятельно.

ЧТО ЖЕ ТАКОЕ «ВИРТУАЛЬНАЯ РЕАЛЬНОСТЬ»?

Это понятие обычно применяется к созданным компьютером «мирам», которые ощущаются и выглядят так, как будто существуют в действительности.

Мы и наше сознание с удовольствием подстраиваемся под ненастоящую «реальность», но при этом позволяем легко себя «обманывать».

Компьютерные игры спокойно могут овладеть вниманием и сознанием человека, особенно в детском возрасте. Мы понимаем, что мир игры - это искусственный мир, но «чувствуем» его реальность.

Виртуальная реальность очень сильно активизирует творческое воображение игрока. Сначала его пользователями являются его же создатели или профессиональные игроки, которые хорошо понимают как правильно самостоятельно усовершенствовать игру. Они относятся к возникшей технологии критически, творчески преобразуют и развивают киберпространство, сначала подражая реальному миру, а затем - создавая новые виртуальные реальности.

Лично мне безумно жаль детей, которым игра заменяет прогулку с родителями, поход; жаль, что свет монитора сможет заменить яркие вспышки летнего солнца; жаль, что общение в скайпе, аське, социальных сетях может заменить общение вживую…

Ведь молодое поколение осваивает виртуальную среду как часть естественной среды жизни. И это становится их жизнью, способом их выживания.

И если подводить черту, нужно отметить: виртуальная реальность - это структура настоящего мира, ведь киберпространство компьютеров и Интернета - это набор ресурсов, по которым мы находим наш путь среди огромного количества информации. Словно магия, киберпространство вовлекает Нас в общение.

ДАВЕДКА: Киберпространство (англ. cyberspace) — метафорическая абстракция, используемая в философии и в компьютерах, является(виртуальной) реальностью, которая представляет ноосферу, второй мир как «внутри» компьютеров, так и «внутри»компьютерных сетей. (wikipedia.org)

Саша Литва

БУДЗЬМА? БУДЗЬМА!

Дзеясловы загаднага ладу з канчаткам -ма (-мо), уласцівыя асабліва гаворкам поўдня і захаду Беларусі, шырока ўжываліся ў літаратурнай мове 1910–1920-х, калі ствараласся «Новая зямля».

«Кіньма жа думкі аб долі гаротнай», – пісаў, напрыклад, Багдановіч.

У нас любяць паўтараць выказванне сусветнай славутасці, што наша мова ў найбольшай чысціні захавала агульнаславянскае, спрадвечнае.

А як даходзіць да рэальнай патрэбы прызнаць нарматыўнасць якога-небудзь спецыфічнай беларускай моўнай з’явы, то хутчэй спяшаемся аднесці іх да ўстарэлых або дыялектных.

Гэтак Павел Шуба ў дапаможніку для студэнтаў «Сучасная беларуская мова. Марфаналогія. Марфалогія» (1987) узяў ды абвясціў форму на **-ма**: хаваймася, ежма, станьма, дайма — «дыялектнай». Гэта была форма русіфікацыі: выцясняць з нормы ўсе граматычныя формы, што не супадалі з расейскімі.

Нягледзячы на такія спробы, пісьмова-літаратурная і вусна-гутарковая практыка беларускага народа збольшага захавала спрадвечнабеларускія выразы, у тым ліку для выказвання загаду, пажадання, просьбы. І што надта важна, гэтае зберажонае, захаванае ўсё часцей бярэцца да ўжытку.

Людзі! Ратуйма нашых дзяцей (Маладосць. 1994. № 6).

Усё на свеце павучальна. Не лянуймася вучыцца (Звязда.15.10.1993).

Не спяшаймася секчы (Мінская праўда. 20.09.1990).

Не забывaймася, што Ісламская рэвалюцыя таксама доўжылася амаль паўтара года (Наша Ніва. 24.06.2009).

Лунае высокае рэха: яднаймася! (Н.Мацяш).

Ну, браткі-беларусы! Павіншуймася і з гэтай нагоды (Н.Гілевіч).

Згадайма такія цэнтры, як «Менск», «Полацк» (В.Скарабагатаў).

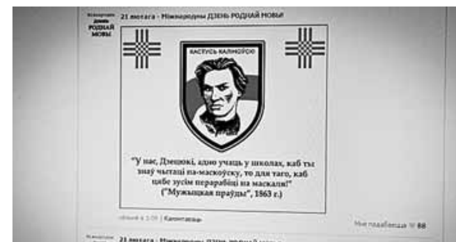
Загляньма ў раздзел [кнігі]… (Л.Корань).

Спяшаймася! Пойдзем лесам да ракі (М.Лынькоў).

Станьма, брацця, у шых паходны (Алесь Гарун).

Варта адзначыць: форма загаднага ладу з канчаткам **-ем (-эм)** таксама правільная і беларуская, і ўжываць яе зусім нармальна.

У сваім доме навядзем парадак самі (ЛіМ. 17.05.1991).

Але набярэмся смеласці і… спусцімся ў лёхавую частку дома (Звязда. 14.01.1992).

Зберажэм усё роднае (Беларуская мова і літаратура ў школе. 1991. № 1).

Азірнемся, напрыклад, на Польшчу (Крыніца. 2001. № 3).

Бярэмся, унучак. Пакуль той рух, пакуль паз’язджаюцца… дык мы і зробім яшчэ сёе-тое (Ф.Янкоўскі).

Але зірнем з дарогі ўправа (Якуб Колас).

У некаторых дзеясловаў формы 1-й асобы множнага ліку абвеснага і загаднага ладу супадаюць: рэжам, спяваем, прысядзем. Гэтыя дзеясловы ўтвараюць таксама формы загаднага ладу з дапамогай канчатка -ма: рэжма, спявайма, прысядзьма.

Дзеяслоўныя формы з канчаткам -ма — патрэбныя, адметныя, яны вызначаюць самабытнасць роднай мовы і служаць захаванню яе сістэмы.

Таму на заканчэнне хочацца пераадрасаваць усім нам, носьбітам і захавальнікам роднай мовы, словы Янкі Купалы:

Дык любімася, суседзі,
Кіньма сваркі, звадкі;
Жыйма, як родныя дзеці
Адной нашай маткі.

Паводле nn.by

БІРЖА МОЛАДЗЕВЫХ ІНІЦЫЯТЫЎ - 2012!

Праект «Біржа моладзевых ініцыятыў», які распачаўся на пачатку восені гэтага года з паездкі берасцейскай моладзі ў Мотыч ля Любліна, атрымаў даволі ўдалы працяг.

Праект “Біржа грамадзянскіх моладзевых ініцыятыў – Грамадскія лідары” з’яўляецца ўжо другім супольным праектам па выкарыстанні методыкі інтэрнэт-біржы для правядзення моладзевых ініцыятыў, арганізаваным АРР “Дзедзіч” і Фундацыяй “Шчаслівае дзяцінства” (нагадваем, што першы праект адбыўся восенню мінулага году і сабраў 36 удзельнікаў з розных навучальных устаноў Берасця).

Мэтай праекта з’яўляецца атрыманне ведаў пра сучасныя методыкі правядзення грамадскіх кампаній, рэалізацыі лакальных сацыяльных акцый на карысць грамадства.

Напачатку ініцыятыўная група будучых моладзевых лідараў направілася у Польшчу, у невялікае мястэчка непадалёк ад Любліна. Акрамя добрага настрою, новых знаёмых ды цікавых уражанняў юнакі і дзяўчаты атрымалі веды пра тое, што ёсць гэтыя самыя моладзевыя ініцыятывы і як і для чаго іх рабіць.

У другой частцы удзельнікі, карыстаючыся атрыманымі ведамі, пісалі, выкладвалі на інтэрнэт-старонцы, выкупалі і рэалізоўвалі гэтыя ініцыятывы.

Хаця, канешне, адных ведаў мала.

Каб прыдумаць добрую ініцыятыву - цікавае, новае, арыгінальнае мерапрыемства - трэба яшчэ быць крэатыўным, смелым, трэба мець жаданне працаваць, жаданне развівацца. І некаторыя ўдзельнікі праекту на справе паказалі, што такімі якасцямі валодаюць.

Вось што пра праект кажа адна з удзельніц, Вольга:

«Падчас праекту праводзілася шмат ініцыятываў як з нашага боку, так і з боку іншых груп. Часам было нялёгка сабраць людзей і зрабіць нешта, бо ва ўсіх свае справы, вучоба, інтэрнэт і іншае. Але калі ты сапраўды хочаш чагосьці, ніхто і нішто табе не перашкодзіць. І мы, удзельнікі «Біржы моладзевых ініцыятыў», ведаем гэта як ніхто.

Гэты праект – добрая магчымасць для самарэалізацыі, бо ты сам вырашаеш, што, дзе, калі і з кім ты хочаш рабіць. Важна тое, што цябе заўсёды падтрымліваюць. У праекце было 4 групы, і кожная з іх для перамогі павінна была быць смелай, крэатыўнай, сапраўднай камандай.

Мы спаборнічалі на інтэрнэт-старонцы за лепшыя ініцыятывы, перакупаючы іх адзін у аднаго. Мы рабілі ўсё, каб нашыя акцыі і мерапрыемствы былі лепшыя».

МОЛАДЗЕВЫЯ ІНІЦЫЯТЫВЫ

Усе свае ідэі юнакі і дзяўчаты выкладалі на адмысловым сайце. Потым гэтыя ініцыятывы выкупаліся за балы і рэалізоўваліся. Прапануем вашай увазе некалькі такіх ініцыятыў.

1. НАВУКОВАЯ ВІКТАРЫНА

Кожнай камандзе па ланцугу задаюцца пытанні на навуковую тэму. Па выніках іх адказаў ім залічваюцца балы. Пасля ўсіх пытанняў суддзі падсумоўваюць балы. У якой каманды больш балаў, тая і перамагла. Потым суддзі ўзнагароджваюць пераможцаў.

2. КОТ У МЯШКУ

Вядучыя пішуць на паперы розныя пажаданні і дзеянні. Затым кладуць гэтыя паперкі ў мяшок.

Удзельнікі становяцца ў лінію, выцягваюць паперку і выконваюць тое, што там напісана. Калі хто адмаўляецца – кладуць яе назад і выцягваюць наступную. Удзельнікі гульні таксама могуць пісаць жаданні на паперы.

3. КОЛЕРЫ

Удзельнікі становяцца ў кола. Калі вядучы камандуе ўдзельнікам дакрануцца да якога-небудзь колеру, яны павінны як мага хутчэй узяцца за рэч з такім колерам (гэта можа быць прадмет, частка цела астатніх удзельнікаў). Хто не паспеў – выбывае з гульні і гэтак далей. Пераможа апошні.

4. ЗААПАРК

Пасадзіце удзельнікаў гульні ў кола тварам адзін да аднаго, на лоб ім наляпіце паперкі з назвамі якіх-небудзь звяроў. Кожны можа бачыць надпіс у іншага ўдзельніка гульні. Задача - высветліць, што напісана на тваёй паперцы.

Для гэтага іншым удзельнікам гульні задаюцца пытанні, адказваць на якія можна толькі «Так» альбо «Не».Калі атрыманы адказ «Так», гулец атрымлівае права на новае пытанне любому ўдзельніку; калі атрыманы адказ «Не», права задаць пытанне пераходзіць да суседа справа. Прайграе той, што высветліць свой надпіс пазней за астатніх.

5. ТЭАТР ЭКСПРОМТАМ

Паказаць маленькую тэатральную пастаноўку, у якой акцёры гуляюць экспромтам. Знайсці просты сюжэт (казка ці байка) толькі са словамі аўтара, без рэплік персанажаў.

Даць кожнаму ахвотнаму ролю і павольна зачытваць словы пастаноўкі. Акторы ж павінны зарыентавацца і згуляць сваю ролю, арыентуючыся на вашыя словы.

6. АЛОВАК

Каманды, у якіх чаргуюцца хлопцы і дзяўчаты, павінны перадаць ад першага да апошняга просты аловак, а перадаецца ён заціснутым паміж носам і верхняй губой гульцоў. Натуральна, што аловак чапаць рукамі нельга, а ўсё астатняе чапаць рукамі можна.

7. КЕНГУРУ

Выбіраецца добраахвотнік. Адзін вядучы адводзіць яго далей і тлумачыць, што ён павінен будзе адлюстроўваць кенгуру жэстамі, мімікай і да т.п., але ні выдаючы ні гуку, а ўсе астатнія павінны здагадацца, што за жывёла ён паказвае.

У гэты час другі вядучы распавядае аўдыторыі, што цяпер ахвяра будзе паказваць кенгуру, але ўсе павінны прыкідвацца, што яны не разумеюць, што ж за жывёла ім паказваецца.

Трэба называць любых іншых жывёл, але не кенгуру. Гэта павінна быць нешта тыпу: «Ой, значыць, яно скача! Так. Напэўна гэта трус. Не!? Дзіўна, ну тады гэта малпа». Калі праз 5 хвілін імітатар яшчэ не будзе кідацца на ўсіх з крыкамі: «Вы што!? Не можаце адгадаць простую жывёлу? Паказваю яшчэ раз!», то ў яго сапраўды сталёвыя нервы.

8. ЗАПАЛКІ

Гульня для любой колькасці ўдзельнікаў. Выбіраецця вядучы і галоўны гулец. Яму даецца ў зубы запалка, пасля вядучы паказвае на чалавека і той павінны бязгучна дастаць запалку. Галоўны гулец паінен адгадаць хто ўзяў запалку.

9. РАЗВІТАННЕ З ВОСЕННЮ

Сабрацца групай і схадзіць на фотасесію «Развітанне з восенню». Удзельнікі павінны быць апранутыя святочна і мець добры настрой.

10. УСМЕШКІ

Зрабіць фотаздымкі берасцейцаў, якія ўсміхаюцца, потым змясціць вынікі дзейнасці ў фота-калаж.

11. ЛАНЦУГ

Рассыпце на стале вялікую скрынку сашчэпак і пасадзіце за стол некалькі гульцоў. Задача кожнага гульца - пакуль не скончацца сашчэпкі , вырабляць з іх ланцуг. Чый ланцуг у выніку апынецца даўжэй - той і перамог.

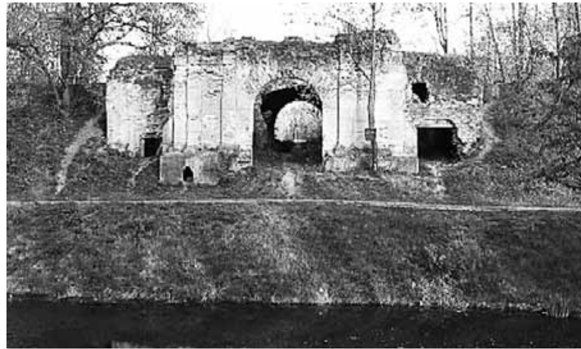
dzedzich.org

ЦІ ЧАКАЮЦЬ ТУРЫСТА

Ў БЕЛАРУСКАЙ ГЛЫБІНЦЫ?

Падарожжы – справа займальная і надзвычай цікавая. Прычым неабавязкова вялікабюджэтная. Калі вандроўкі за мяжу сапраўды часам патрабуюць істотных капіталаўкладанняў, то пазнанне ўласнага, беларускага сусвету абыдзецца значна танней. Вось толькі ў якой ступені самабытныя мясціны гатовыя прыняць турыста? Праверым гэта на прыкладзе аднаго з найцікавейшых мястэчак Берасцейшчыны – горада Высокае.

Выбар горада выкліканы яго выключнай перспектыўнасцю для турызму. Па-першае, тут ёсць прыстойны спіс заўсёды цікавых падарожніку помнікаў архітэктуры і прыроды, якія захаваліся дзякуючы аддаленасці мястэчка ад магістральных шляхоў. Высокае быццам застыла на мяжы мінуўшчыны і сучаснасці, і разглядваць у ім можна ледзь не кожны дом. Ландшафт таксама фантастычны. Нездарма ж тут будаваліся магнаты, і менавіта тут напрыканцы XIX стагоддзя прайшлі ваенныя вучэнні, на якія завітаў расійскі імператар Аляксандр III з жонкай. Блізасць з Польшчай і наяўнасць у ваколіцах іншых турыстычна прывабных мясцін тыпу Воўчына і Грымячы падвойвае, калі не патройвае турыстычныя перспектывы горада. Краязнаўцы са свайго боку адзначаюць, што Высокае з'яўляецца ўнікальным пунктам, дзе доўгі час спалучаліся яўрэйская, каталіцкая і праваслаўная культуры.

"У НАС ТУРЫСТАЎ НЯМА"

Накіроўваемся ў горад і вывучаем, наколькі ён гатовы да спаткання з турыстам. На шыі – фотаапарат, на твары – разгубленая ўсмешка. І звяртаемся да першага ж чалавека, які падае прыкметы прыветлівасці.

- Добры дзень! Мне пра ваш горад шмат расказвалі. Але не магу зарыентавацца, што тут можна пагглядзець. Можа, падкажаце?

І так разоў 6-7, пакуль канчаткова не вымалёўваецца карціна ўспрымання жыхарамі Высокага сваёй малой радзімы: "А што вы тут хочаце паглядзець? Нічога асаблівага ў нас няма. Як ва ўсіх: аўтавакзал, пошта, банк", "Помнік Леніну ў нас ёсць, дом культуры, вось там кафэ, можаце зайсці", "Не ведаю, што вам сказаць… А, дык у нас ёсць яўрэйскі помнік, нядаўна паставілі", "Можаце схадзіць у парк, калі хочаце. Што за парк? Дакладна вам не скажу, але звычайна там усе гуляюць".

Ні разу не гучыць у адказах, што тут ёсць 2 сінагогі XVI стагоддзя, Свята-крыжаўзвіжанская царква, якую наведаў расійскі цар, касцёл Святой Троіцы, кляштар братоў баніфратаў. Не кажуць нічога мясцовыя і пра шыкоўны палаца-паркавы ансамбль Сапегаў-Патоцкіх, відаць, ведаючы яго проста як вышэйназваны "парк".

Закрадаецца ўражанне, што турыстаў тут у вочы не бачылі. Яно мацуецца па меры прасоўвання па горадзе. Ніякіх указальнікаў, інфармацыйных шыльд, ніякіх карт з указаннем маршрутаў перасоўвання да жаданых аб'ектаў не знаходзім. Яны, стандартныя, ёсць толькі перад самімі помнікамі – і на тым дзякуй.

Выпадковая сустрэча на тэрыторыі рэштак палаца Сапегаў настаўнік паказвае большыя веды па турыстычных кропках Высокага, чым яго апытаныя папярэднікі. Ён расказвае, што турысты сюды ўсё ж прыязджаюць, але выключна арганізавана, на аўтобусах і з экскурсаводам.

ЭКЗОТЫКА БЕЗ МАКІЯЖУ

Раз трапілі ў горад, паглядзім, у якім стане знаходзяцца турыстычныя аб'екты. Гатовыя яны паўстаць перад вокам масавага падарожніка, ці на іх нават дыхаць страшна. Высокае ў гэтым плане неадначначнае. Калі культавыя помнікі не выклікаюць асаблівай занепакоенасці, то ля астатніх будынкаў проста хочацца плакаць. Дзівоснай прыгажосці ўязная брама, што засталася ад Сапегавага замка, выглядае вельмі рамантычна ў сваёй закінутасці, але наўрад ці адсутнасць граматнай кансервацыі працягвае ёй жыццё. Пра гэта сведчыць усё той жа настаўнік: "Ад брамы штогод застаецца ўсё менш. Цэгла развальваецца, дзеці зверху поўзаюць. Перад навучальным годам камунальшчыкі трохі дрэвы на ёй павысякалі, а то ж яна за год яшчэ і зарастае".

Гэтак жа няўзброеным вокам відаць, што больш новы палац Патоцкіх таксама перажывае не лепшыя часы. Галоўны будынак яшчэ ладна, а вось у памяшканні былога кінатэатра праз дах можна глядзець на сонца ці на зоры. Што тут быў кінатэатр, мы даведваемся ад яшчэ адной настаўніцы. Педагогі тут часта сустракаюцца не зусім выпадкова – ансамбль на момант нашай вандроўкі знаходзіцца на балансе школы-інтэрната.

Зусім у цяжкім становішчы знаходзіцца былы кляштар баніфратаў, задзейнічаны, здаецца, пад склады. А на першую сінагогу і ўвогуле глядзім так, быццам бачым першы і апошні раз. Гэта яшчэ трэба ўмудрыцца давесці да такога стану будынак са сценамі паўметровай таўшчыні.

Другая сінагога, на 50 год маладзейшая за першую, у больш выгодным стане. Яе купіў мясцовы прадпрымальнік і пацiху перарабляе яе ў рэстаран і гасцініцу, за што ў свой час жорстка крытыкаваўся грамадскасцю. Васіль Марынчук праводзіць нас унутр і паказвае, што ён ужо зрабіў і што толькі збіраецца. Магчыма, на гэта паўплывала своечасовае ўмяшальніцтва краязнаўцаў, але гістарычны будынак не выглядае пакалечаным. Адзінае, што выклікае пытанне, – дабудова другога паверха. Але так ці інакш сінагога атрымала другое нараджэнне. І яе папярэдніца мусіць ёй зайздросціць.

Калі Высокае прырасце на новы рэстаран, Марынчук і сам не ведае: "Калі б сюды паехалі турысты, я б хутка закончыў. А так няма асаблівага сэнсу спяшацца".

НАЧЛЕГ

Калі ехаць у Высокае з Брэста, можна не задумвацца, ці ёсць дзе ў гарадку пераначаваць. Калі ж на падарожжа адважыцца больш далёкі турыст, то для яго інфармацыя падобнага роду можа быць вызначальнай.

Адзіная ў горадзе гасцініца зачынена на рамонт, пакоі пасуткава здае толькі ўжо знаёмы нам прадпрымальнік Васіль Марынчук. Праўда, яго апартаменты не выглядаюць на бюджэтныя, ды ён і сам прызнаецца, што жывуць тут пераважна камандзіровачныя людзі: "За тра гады ніводнага турыста я ў горадзе не бачыў. Можа, яны і заязджаюць, але ненадоўга, інакш бы прыйшлі да мяне. Тут больш ніхто не здае жыллё".

Марынчук выказваецца наконт агульнай палітыкі мэрыі да турызму: "Не патрэбныя ім турысты. Інакш як патлумачыць, што з-пад маёй гасцініцы ніяк не могуць прыбраць грамадскі туалет? Я нават напісаў заяву, каб перанеслі яго за мой кошт. І ўсё роўна нічога. Перад людзьмі сорамна – хоць ты вокны не адчыняй". Прадпрымальнік набірае са свайго тэлефона нумар мэра, каб мы пераканаліся, што ўсё сказанае – праўда. Карыстаемся гэтай магчымасцю, каб спытаць не толькі пра грамадскі туалет, але і пра бачанне мэрам турыстычнага Высокага.

МОЖАЦЦА, ДЫ НЕ ХОЧАЦЦА

Мэр Леанід Бірук адразу прыводзіць на карысць грамадскага туалета непарушны, па яго меркаванні, аргумент: "Туалет быў на тым месцы раней, чым гасцініца". Адразу становіцца ясна, што горад не гатовы да прыняцця турыстаў больш маральна, чым матэрыяльна. І далей ужо не пераконваюць адгаворкі, што ў выканкаме Высокага няма спецыялістаў, якія б займаліся развіццём турызму. Хаця гэта тлумачыць, чаму турысты тут выключна "імпартныя" арганізаваныя на экскурсію з Камянца або Брэста. Сам горад не атрымлівае са сваёй гістарычнай спадчыны ні заробку, ні, як следства, задавальнення. Адзін галаўны боль. Адсюль адпаведныя адносіны.

Ведаючы, што ў аблвыканкаме ў свой час распрацоўвалася цэлая праграма развіцця горада як турыстычнага цэнтра, але не была прынятая, звяртаемся туды, ці ёсць нешта падобнае зараз. Адказ атрымліваем адмоўны: "Камянецкім райвыканкамам зацверджана праграма сацыяльна-эканамічнага развіцця Камянецкага раёна на 2011-2016гг., а праграма развіцця г.Высокае асобна не распрацоўвалася". Але ёсць і добрыя навіны. Аказваецца, палацава-паркавы ансамбль Сапегаў-Патоцкіх будзе аднаўляцца ў межах трансгранічнага супрацоўніцтва, ужо выраблена і прайшла праектна-каштарысную праверку дакументацыя на рэстаўрацыю ансамбля. А вось нечаканая інфармацыя: "Разам з тым, палацава-паркавы ансамбль прайшоў ацэнку і выстаўлены на продаж з аўкцыёну". Бадай, за лёсам помніка будзе цікава назіраць і далей.

Увогуле чыноўнікі не аспрэчваюць, што Высокае ўяўляе пэўную цікавасць для турыстаў. Але на гэтым усё і заканчваецца. Навошта лішні клопат, калі ў нас ужо ёсць аквапарк, страусіная ферма ды рэзідэнцыя беларускага Дзеда Мароза, куды масава возяць дзяцей на выходных і канікулах?

Таму не варта чакаць, пакуль мясціны, падобныя Высокаму, пачнуць рэкламаваць службоўцы. Развіваць мясцовы турызм павінны шэрагавыя беларусы. Ад кожнага не так і шмат патрабуецца – пачаць ездзіць па сваёй краіне і вазіць па ёй гасцей. Ёсць непарушны закон рынка: попыт нараджае прапанову. Не зможа турыстаў абслугаваць дзяржава, то гэта – афіцыйна ці падпольна – з задавальненнем зробяць прыватныя асобы.

Паводле: «Брестский курьер»

ЭКОЛОГИЯ И БРЕСТ. СЛОВОМ И ДЕЛОМ

В субботу 17 ноября в Бресте эксперты Народной программы при поддержке АРР «Дзедзич» провели экологический семинар по проблемам нашего города и страны.

Качество воздуха, воды, вырубка деревьев в городе, строительство вредных производств, первой атомной электростанции… Всё это затрагивает каждого из нас. Сюда можно приплюсовать нежелание властей делать минимальные шаги для улучшения экологической ситуации: расширять «зелёные» зоны в городах, строить велосипедные дорожки. Именно этим проблемам и был посвящён семинрар по экологии.

Кроме обсуждения местных проблем большое внимае было уделено также такой интересной теме, как развитие агротуризма, вопросам энергетики.

Выступающие обращались к опыту нашей страны и региона, а также к путям решения экологических проблем, принятых в Европе.

dzedzich.org

УВАГА! КОНКУРС!

«ПАЛЯВЫ СЕЗОН 2012»

Брэсцкае абласное аддзяленне «Ахова птушак Бацькашчыны» абвяшчае фотаконкурс «Палявы сезон 2012».

Для ўдзелу ў ім прымаюцца здымкі, зробленыя на працягу бягучага года на тэрыторыі Беларусі з Брэсцкай вобласці.

Конкурс праводзіцца па наступных намінацыях:

- Птушкі (не прымаюцца здымкі птушак і птушанят на гнёздах);
- Людзі ў прыродным наваколлі;
- Ландшафты і краявіды.

Адзін ўдзельнік прадстаўляе да 5 здымкаў ў кожнай намінацыі і сам вызначае намінацыю, апрача гэтага ён жа дае назвы сваім працам.

Працы з абавязковымі графамі: імя, прозвішча, намінацыя, назва (могуць быць пазначаны на суправаджальным лісце) напраўляюцца ў электронным выглядзе на адрас kitel_apb@tut.by да 1 снежня бягучага года.

Конкурс праводзіцца ў два этапы. На першым этапе, сярод пададзеных фотаздымкаў адбіраюцца 30 лепшых (вызначае незалежнае журы ў складзе не менш 4-х чалавек), якія будуць прадстаўлены на выставе, што адбудзецца падчас канферэнцыі аддзялення.

На другім этапе пераможцаў вызначаюць удзельнікі канферэнцыі аддзялення. Падліковая камісія вызначае пераможцаў ў кожнай намінацыі асобна і аб'яўляе вынікі, згодна з рэгламентам канферэнцыі.

Пераможцы ў кожнай з намінацый аўтары, працы якіх па суме галасоў набралі большасць, атрымліваюць дыпломы і каштоўныя прызы.

ptushki.org

БОЛОТНЫЙ ЭКО-АРТ

«ECOART позволяет вырваться за рамки «искусства ради искусства» и принять участие в реальных проблемах мира. Задав эстетические формы, используя метафоры, поэзию, символы, образы и повествования, художники помогают сделать проблему и идею более заметной и перенести её в круг простого человека...» ECOARTIST Рут Валлен.

ECOART – ИСКУССТВО С ПРИКЛАДНЫМ СМЫСЛОМ.

Это история о художественном подходе в искусстве, который используют художники, неравнодушные к местным и глобальным экологическим проблемам земли в попытках найти решение через продукты визуальной культуры.

Основной концепцией здесь является совершенствование отношений человека к миру природы через визуальное восприятие и продукты искусства. Такой культурный продукт можно использовать для образования в экологических вопросах, их популяризации, в переговорах и действиях.

Прибегнуть к такой практике у нас будет особо эффективно, т.к. на каждом шагу можно застать жалобу общественности о том, что проблемные вопросы, которые они поднимают и пытаются решать во благо общества, никого не интересуют и остаются незамеченными. Темы широко освещаются в СМИ и через пару недель становятся неактуальными. Общественность в свою очередь пытается своим малым количеством рабочих рук решать возникшую проблему самостоятельно, привлекая экспертов и разыскивая ресурсы. В итоге проблема остается.

Когда смотришь на все со стороны простого жителя – видишь следующую картину: существуют многочисленные статьи о проблемах, возникших в обществе, но они остаются незамеченными, потому что городские жители после долгого рабочего дня и решения личных вопросов уже не способны воспринимать длинные тексты с цифрами и фактами.

Именно такая история и происходила с нашим «болотным вопросом» – общество просто было не в курсе происходящих событий, а ведь только общество способно оказывать влияние на принятие решений.

Мы с друзьями впервые услышали о проблеме болот на тренингах Школы экологического активиста «Зелёной сети». Проблема затронула до глубины души, было неясно, как принимаются подобные государственные проекты. Я, Аля, Спирт, Сега, наш юрист, Катя, Дима, Сашка, Лена, Костя, Егор, Базыль, – все мы не были экспертами в области экологии, мы просто представляли, что будет с болотами, когда они вместе с заказниками утратят свой охранный статус.

В момент осознания проблемы и пришло решение объединиться. Первое, что решили совершить – предпринять поездки на болота и сделать то, что обычно делает человек, столкнувшись с любым новым для себя явлением – озвучить проблему, дать ей имя. Так и появился наш блог, наше имя Bezbolot.net. Целью стало широкое освещение проблемы и усиление экологического сознания через визуальную культуру. Ведь яркие картинки и образы всегда остаются в наших сердцах надолго.

ECOART касается искусства как процесса принятия человеческой деятельности, которая требует новых принципов и приглашает художников функционально и концептуально изменить себя, пересмотреть свои произведения и, следовательно, пересмотреть свой выбор средств и техник. Его общая цель заключается в применении научных знаний и инноваций в художественной практике для изучения возможностей устойчивого развития и установления экологических стандартов для будущего общества.

В качестве некоторых примеров ECOART в нашей деятельности можно привести: проект «Процессы ДЭ», целью которого являлась актуализация и знакомство широкого круга общества с важными проблемами через творчество, а также знакомство зрителя с уникальным взглядом молодых художников, профессионалов и талантливых любителей на эти проблемы. Публике мы представили 2 серии работ, к которым попросили не относиться слишком серьёзно.

В этих работах мы хотели поделиться нашими эмоциональными впечатлениями от экспедиций. Просто снимки и фотокарточки не могли полностью передать той атмосферы и чувств, которые дарил нам мир болот. Решением стало внести больше цвета, красок и букв.

Мы выбрали именно такой подход, потому что не хотелось говорить пессимистично о волнующей нас теме.

1. Перформанс «Мы адмяняем канец свету» для вечеринки АМП.

Мы сделали короткое представление нашего конца света – это осушения всех 8 болот на территории заказников. Пригласили зрителей из зала стать участниками данного представления, которым предстояло на своей коже, находясь в образе стрекозы или вереска или еще какого-нибудь существа, сначала погибнуть, а потом отменить свою смерть. Таким образом, зритель с нарисованными детскими картинками жителей болот, представил публике живые композиции с символическими действиями и невольно стал участником в актуализации важной проблемы.

2. Уроки мозаики на тему болот для детей. В галерее современного искусства "Ў" в рамках детского творческого экологического фестиваля мы провели мастер-классы по цветной мозаике из природных материалов. Мы немного расширили классическое восприятие мозаики и предложили ребятам попробовать добавить природных элементов и подручных средств в создании изображения.

Сегодня мы работаем над Общественной кампанией в защиту болот. Пробуем реализовать новый визуальный проект, который мы назвали «Усынови болото!». Через некоторое время мы будем готовы представить публике социально-культурный портрет каждого места, которое мы можем потерять. Это будут живые срезы тех мест со своими жителями, их рассказами, фото и видео документами тех мест. Это поможет, в случае утраты, оставить в истории культуры то, что было уничтожено и имена тех лиц, которые совершали безрассудные уничтожающие действия.

ecohome-ngo.by

БЕЛАРУСКІЯ ЦМОКІ
АБАРАНЯЛІСЯ СТАТУТАМ ВКЛ

Калі кампанія “Будзьма беларусамі!” пачынала шукаць айчынных цмокаў, знаўцы падказвалі, што галоўны эксперт па іх жыве ў Гомелі. Сапраўды, калі гутарыш з Андрэем Скіданам, няма сумневу, што з цмокамі ён у някепскіх стасунках. У будзённым жыцці спадар Андрэй — навуковы супрацоўнік Веткаўскага музея народнай творчасці імя Фёдара Шклярава. А ў вольны час...

Пачынаючы з 1992 года ў Гомелі пры чынным удзеле Андрэя Скідана выходзіла самвыдатаўская газета “Аксамітны жах”, вакол якой сфармавалася Беліцкае кола даследчыкаў цмокаў. У кожным нумары газеты абавязкова было некалькі матэрыялаў пра цмокаў. Аднадумцы меркавалі, што цмок мусіць стаць брэндам Гомельшчыны — і актыўна развівалі гэтую ідэю.

— Нашае захапленне цмокамі прыйшло з літаратуры, фальклору, з мастацкай культуры, — кажа Андрэй Скідан. — Сёння мы нават не сумняемся, што Гомельшчына (і ўвогуле Беларусь) — край цмокаў! Пачыналі мы з таго, што проста даследавалі культуру Пасожжа. Але калі пачалі трапляцца выявы і згадкі пра цмокаў, вырашылі вылучыць гэтую галіну асобна...

Андрэй Скідан

Спадар Андрэй прыводзіць шматлікія прыклады з вуснай народнай творчасці — балады пра Юр’я і Ягор’я, якія даводзілася запісваць ад старых людзей. Матэрыяльныя сведчанні — гэта драўляная архітэктурная разьба. На вялікі жаль, усё гэта нішчыцца са страшэннай хуткасцю...

— Яшчэ нядаўна я бачыў у Гомелі цмачыную “карону” над акном хаты, — сумна апавядае спадар Скідан. — Днямі праходжу міма: хату абнаўлялі, рамантавалі — здзерлі, выкінулі... Ліштвы на вокнах з выявамі цмока... Усё гэта знікае — і застаецца толькі на нашых архіўных фота...

Археалагічныя выявы, кажа спадар Андрэй, рэдкія, але яны ёсць — хоць больш іх знойдзена на суседняй Чарнігаўшчыне. А летам Андрэй Скідан з калегамі быў у экспедыцыі ў Чачэрскім раёне — і цяпер упэўнена сцвярджае, што цмокі ў гэтым краі пільнуюць крыніцаў!

— Культ камянёў і культ крыніцаў у гэтым краі звязаны з цмокамі, — гаворыць спадар Скідан. — Мы бачылі некалькі камянёў, перапілаваных (фактычна недапілаваных) цмокамі. Бо ў цмокаў, вы ж ведаеце, на хвасце такі грабеньчык — ім ён гэтыя камяні і пілаваў! Мы знайшлі на могілках у адной вёсцы (не буду казаць, дзе) руднічны молат (якім у руднях выкоўвалі жалеза), перапілаваны цмокам! Сфатаграфавалі яго, зафіксавалі... Гавораць, што цмокі хапалі гэтыя молаты — і кідалі на галовы людзям у тых вёсках, дзе іх, цмокаў, не шанавалі альбо шкоду ім чынілі.

Спадар Андрэй лёгка пагаджаецца апісаць беларускага цмока.

— Калі казаць пра памер, то гэта прыкладна як “каня адзін на аднаго паставіць” — я сустракаў такое апісанне. Ён мае крылы, канечне ж. І доўгія патлы ў яго — нашмат большыя, чым у каня грыва.

Маёй заўвазе, што не такі цмок, аказваецца, і вялікі, спадар Андрэй шчыра здзіўляецца.

— А чаго яму быць вялікім у Беларусі? Гэта калі надзяляць цмока як міфічную істоту цыклапічнымі рысамі... Цмок, вядома, большы за чалавека, але не такі ўжо агромністы.

Цікаўлюся, у якіх адносінах цмокі жылі з людзьмі: ці людзі іх любілі, ці паважалі, ці баяліся?

— Па-рознаму... — задумваецца спадар Андрэй. — На гэты конт ёсць філасофскае меркаванне аднаго з апалагетаў цмоказнаўства Беліцкага кола даследчыкаў Якава Пятровіча Стывенсана. Ён казаў, што цмок — гэта люстра, праява ўсіх адмоўных якасцяў чалавека. Усё кепскае, што чалавек хоча зрабіць з наваколлем, вяртаецца да яго ў асобе цмока. А добрыя людзі проста не бачаць цмока.

Я не хачу сказаць, што я ў добрых стасунках з цмокам, але калі я праехаў па Чачэршчыне, то ўбачыў, што гэта край таямніцаў, край прыгажосці. Хоць і знявечаны Чарнобылем... Дарэчы, у Чачэрску ёсць круглая царква (а раней там былі тры круглыя царквы і адзін касцёл) — яе збудавалі, каб адпужваць цмока (бо няма вуглоў). Рускія масоны змагаліся з цмокамі, выветрывалі памяць пра іх! Нават выдралі са Статута ВКЛ некалькі аркушаў, дзе вялося пра цмока. А там быў артыкул аб абароне цмокаў! Пра пушчы і бабровыя гоні засталося, а пра цмока выдралі, а там пісалася: “А цмокаў ніхто не мае права біці альбо шкоды ім чыніці...” Казалася, што з цмокам трэба “да ладу жыць”. І гравюра, дарэчы, з выявай цмока была...

На пытанне, ці елі беларускія цмокі людзей, у Андрэя Скідана адказ адназначны.

— НЕ! НАШ ЦМОК УВОГУЛЕ НЕ КРЫВАЖЭРНЫ! ЯМУ НЕ ТРЭБА ЕСЦІ ЛЮДЗЕЙ, ЁН ТРАВАЕДНЫ. ЁН ПРОСТА СПАЛІЦЬ МОЖА АЛЬБО ЗАБІЦЬ ХВАСТОМ — ХВОСТ У ЦМОКА ДАВОЛІ МОЦНЫ, ГНУТКІ ТАКІ, І З ТАКОЙ ВЯЛІКАЙ БАМБЕШКАЙ НА КАНЦЫ...

У нас у “Аксамітным жаху” быў матэрыял “У небе над Чарацянкай”. Там цмок атакаваў самалёт сельскай авіяцыі і праводзіў паветраны бой. Так што цмок страляе агнём! А ўсё таму, што ён есць пэўны збор траваў. І як у каровы атрымліваецца з іх малако — так у цмока атрымліваецца агнамяная сумесь. І калі ён яе выплёўвае, то шчоўкае крамянымі зубамі — і выбівае іскру, ад чаго сумесь запальваецца. І чалавек можа проста згарэць у галузу!

Паступова пераходзім да маршруту беларускіх цмокаў (турыстычны праект). Спадар Андрэй кажа, што за ўсю Беларусь казаць не будзе, а засяродзіцца на роднай Гомельшчыне.

— З Гомеля кіруемся ў Добруш. У нас некалі быў нават матэрыял пра добрушскія ліштвы, дзе сустракаецца вялікая колькасць цмачынай і вужынай сімволікі. На жаль, гэта ўсё нішчыцца, застаецца ўсё меней. Ясна, што ўсё не на пустым месцы — бо ў іншых мясцінах столькі няма! Там і цяпер багата вужоў — яны поўзаюць на Узвіжанне і вясной, проста на дарозе можна пабачыць... Пад Добрушам ёсць Змееў курган — гэта таксама ад таго, што шмат вужоў (а значыць, і цмокаў) у наваколлі...

З Добруша кіруемся ў Ветку. Хоць я і супрацоўнік Веткаўскага музея і як бы карыстаюся службовым становішчам, запрашаючы вас туды, але раю зазірнуць, каб адчуць вось гэтую цмачыную прысутнасць... У драўлянай архітэктуры Веткі таксама былі некалі ліштвы з цмокамі, і не проста так... Пад Веткай ёсць мясціна Хальч. Не хачу анансаваць прысутнасць там цмокаў (хоць гэта і відавочна). Проста зазірніце, як будзеце мець час.

З Хальча выпраўляемся ў сяло Свяцілавічы на рацэ Бесядзь. Чарнобыльская катастрофа звяла амаль усе вёскі на Бесядзі... А назва Свяцілавічы — бо побач ёсць Свяцілішча (якое яшчэ завуць Чортава гара)... Нехта мяне спытае, чаго я звязваю тое Свяцілішча з цмокамі. Запярэчу: а ці ёсць падставы не звязваць? Сённяшнім хрысціянам, можа, і складана верыць ва ўсё гэта. Але нашыя продкі былі паганцамі — і цмок бараніў іх!

Адтуль можна, перакрочыўшы мяжу і нічога не парушаючы, зазірнуць ужо ў Расію, дзе аж да Бранска вы пачуеце беларускую мову. Там ёсць мясціна Сіні Калодзеж — хоць ніякага калодзежа там няма! Затое шмат валуноў, якім і цяпер пакланяюцца людзі, вераць у іх моц. Яшчэ там вялікая колькасць гаючых крыніц. Не думаю, што столькі крыніц і камянёў магло сабрацца ў адным месцы без удзелу цмока, бо дакладна вядома, што цмок шпурляў камяні ў злых людзей, якія хацелі нашкодзіць крыніцам...

Адтуль кіруемся на Чачэршчыну, дзе багата загадкавых камянёў, якія сведчаць пра цмачыную прысутнасць. Але калі вы думаеце, што недзе там стаіць пастамент цмоку, то памыляецеся... У вёсцы Будзішча ёсць перапілаваны камень, а таксама дзікая крыніца — вельмі маляўнічая, цяжка да яе дабрацца! Гэтую крыніцу таксама звязваюць з цмокам.

У Нясімкавічах цмачыны камень на могілках, непадалёк недапілаваны руднічны молат ляжыць... Усіх козыраў адкрываць не буду, каб няшчырыя людзі не нашкодзілі, але раю зазірнуць таксама ў вёскі Рудня Нясімкавіцкая, Рудня Барталамееўская, Воласавічы...

У самім Чачэрску апроч круглай царквы трэба паглядзець ратушу. Яна з такой драўлянай вежай, падобнай да галавы цмока. Але гэтая вежа якраз выкарыстоўвалася як каланча — каб назіраць, дзе цмок учыніў пажар. У Чачэрску жыў той самы змагар з цмокамі граф Чарнышоў...

Вяртаемся ў Гомель, дзе таксама ёсць цмачыныя месцы... Тут быў сакрэтны стратэгічны аб’ект — разводны мост праз Сож. Яго ўжо перарабілі на новы — і цяпер ён не разводзіцца. А раней разводзіўся, бо думалі, што цмок не здольны пераляцаць, дык каб ад яго засцерагчыся. Але гэтае месца варта паглядзець, бо яно звязанае з цмокамі. Мост вядзе ў Беліцу — адзіны гарадскі раён у Беларусі, які меў уласны герб! У Гомелі ёсць прысутнасць цмокаў і ў драўлянай, і ў мураванай архітэктуры, у іх арнаментыцы... Але пра гомельскіх цмокаў я магу расказваць доўга, таму запрашаю ўсіх прыязджаць да нас на цмачыную экскурсію!

Паводле: budzma.org

ДАРЭЧЫ

- Добры дзень, я ваш сусед...
- Зверху ці знізу?
- О, вось так адразу?

***

Вельмі худую дзяўчынку ў прагнозе надвор'я на заўтра не так цікавіла тэмпература, як кірунак і хуткасць ветра.

***

У дзіцячым садку нас шляхетна троліла адна выхавальніца. Казала, хто першы засне падчас ціхай гадзіны, таму яна ў сон паставіць плёнку з новымі мульцікамі, і кожны раз, прачынаючыся, я ціха абураўся, што нейкая падла зноў заснула раней за мяне.

***

У заапарку ў вальер кракадзіла валіцца маленькая дзяўчынка. Нейкі хлопец скача за ёй і паспявае выцягнуць. Да яго падбягае журналіст з «Савецкай Беларусі»:

- Які адважны ўчынак! Вы, пэўна, міліцыянер ці БРСМавец?

— Не, я апазіцыянер.

На наступны дзень газета выходзіць з загалоўкам: «АПАЗІЦЫЯНЕР ВЫКРАЎ СНЯДАНАК У ГАЛОДНАГА КРАКАДЗІЛА!»

***

У некаторых краінах так прынята: калі здымаюць партрэты правадыра, часцяком вешаюць арыгінал.

***

- Ты нейкі бледны, што здарылася?
- Ды разумееш, жонцы ўжо тыдзень сніцца, што яна сустракаецца з Лукашэнкам.
- І што?
- Учора накрычаў на яе, сказаў, каб яна спыніла гэтыя сустрэчы.
- Ну?
- Мне сёння ўначы прысніўся палкоўнік КДБ і намякнуў, каб я не лез у гэту справу.

***

Хлопчык тры тыдні хадзіў на каратэ, сустрэўся з хуліганамі і тры тыдні не хадзіў на каратэ.

***

Глыбокай ноччу звініць тэлефон. Жонка бярэ трубку.

- Дарагая, гэта я. Іду дахаты. Я не вельмі затрымаўся?
- Не, каханы.
- А можна я прывяду 5-6 прыяцеляў?
- Так, каханы.
- Мы пасядзім, вып'ем...
- Вядома, каханы.

Мужчына раптам замалкае, а потым кажа:

- Выбачыце, я, напэўна, памыліўся нумарам.

***

— Кажуць, што добры палюбоўнік – гэта той, пасля сэксу з якім знясіленая жанчына адразу ж засынае.

— Слабакі! У мяне жанчыны засынаюць яшчэ падчас сэксу!

***

— Адгадай загадку: зялёны, і ў той жа час блакітны, — сказаў кракадзіл Гена, далікатна пагладжваючы Чабурашку па шчацэ.

***

Купляйце батарэйкі «Дзеці Пракурора»! «Дзеці Пракурора» — сядуць не хутка.

Уначы да таксіста падсаджваецца дзяўчына, называе адрас, ён яе вязе... Калі прыязджаюць, яна кажа, што ў яе грошай няма, але яна можа разлічыцца натурай.

Таксіст абураецца:

- Вось, блін, 5-ая «натура» за дзень, я вам чаго! Ну, ладна. Зараз што-небудзь прыдумаем.

Выйшаў ён з машыны, знайшоў мужыка, які пагадзіўся за N-ую суму «ўзяць» гэту натуру.

Таксіст адвёў яго да машыны, мужык залез, працэс пайшоў. Раптам таксіст бачыць - мент ідзе па вуліцы і ліхтарыкам у цёмныя куты свеціць. Таксіст спужаўся, схаваўся. Мент падыходзіць да машыны, свеціць ліхтарыкам у акно, бачыць - там мужык кралю цягне.

- Каго тр%%аеш? - пытае мент.
- Жонку, адказвае мужык.
- А-а, а то я думаў, што прастытутку.
- Я сам так думаў, пакуль ты ліхтарыкам не пасвяціў.

***

- Прывітанне, Люся, як справы?
- Горш, чым ты выглядаеш, Марыначка.

***

- У цябе ёсць тэлефон?
- Ёсць!
- Працуе?
- Не, блін, вучыцца!

***

- Ты нават не заўважыў, што я пафарбавалася!
- Ды заўважыў я!
- А Я НЕ ПАФАРБАВАЛАСЯ!

***

- Ну, добры дзень, Вова!
- Калі што, я Наталля!
- Так?! А ў майго мужа ў тэлефоне ты - Вова!

Памятаю, неяк раз у дзяцінстве, пад Новы год, я выразаў шмат прыгожых сняжынак з татавай заначкі. Таму малочныя зубы ў мяне выпалі значна раней, чым у аднагодкаў.

***

Жанчына прыходзіць да лекара і кажа:

-Доктар, калі я здымаю бюстгальтар у мяне грудзі паднімаюцца!

- Хм, дзіўна Ну, што ж, здымайце бюстгальтар, паглядзім.

Жанчына здымае бюстгальтар і ў яе сапраўды паднімаюцца грудзі.

Яна пытае:

- Доктар, які будзе ваш дыягназ?
- Так-так... Пакуль я магу сказаць толькі адно - гэта хвароба заразная!

***

Ідзе семінар. Строгі выкладчык змрочна глядзіць на аўдыторыю і кажа:

- Ну што, з каго пачнём? Мабыць, я пачну з Лены.

Тут адзін разумнік «ціхім шэптам»:

- Так, у нас амаль усе з яе пачыналі.

Семінар сарваны.

***

Два падвыпіўшых хлопцы на вуліцы ідуць за дзяўчынай:

- Дзяўчына, вы, пэўна, у салоне прыгажосці былі?

Дзяўчына, какетліва:

- Так!
- Зачынена, пэўна, было?

***

— Кутузов, а нафига ты Москву сжёг?

— Жыве Беларусь!

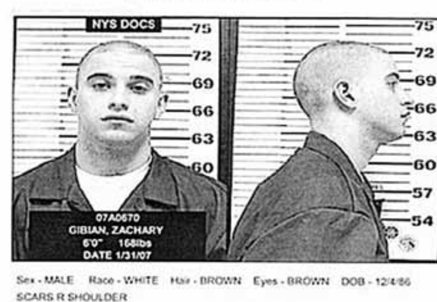
ФОТАЖАРТ

Студэнты пішуць заяву ў дэканат аб навучаньні на беларускай мове

Як яны бачаць сябе

Як дэканат бачыць іх

Як сяцыва бачыць іх

Як яны сапраўды выглядаюць

Дзедзіч ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

- **Заснавальнік:** ініцыятыўная група моладзі
- **Распаўсюджваецца бясплатна**
- **Падпісана ў друк** 30.11.2012 года у 18-00
- **Папера** афсетная, фармат А4, 1,5 ул.-друк. аркуша,
- **Гарнітура** Helios
- Надрукавана на памнажальнай тэхніцы сябраў рэдакцыі

Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКІ.
Рэдакцыйная калегія: Ю. Мікалаева, А. Кахові, П. Дайлід, У. Красько, А. Трус. **Адказны за выпуск:** Вольга ЯРАМЧУК.

- **Кантактныя тэлефоны: (029) 660-57-41, (029) 724-21-16.**
- **E-mail:** dzedzich@dzedzich.org. **Інтэрнэт:** www.dzedzich.org
- Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэня спасылкі на крыніцу абавязковыя
- Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі
- **Наклад** 299 асобнікаў